

Wekelijkse duiding COVID-19-epidemie door het COVID-19-responsteam (RT)

Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)
3 augustus 2022

RIVM
A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

LCI
T +31 88 689 7000
lci@rivm.nl

Samenvatting

Afgelopen week bleef in Infectieradar het aantal deelnemers met COVID-19-achtige klachten stabiel (2,7%) ten opzichte van de week ervoor (2,7%). Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) daalde met 23% vergeleken met de week ervoor. Ook in de verpleeghuizen is de verdere daling van het aantal meldingen zichtbaar. Het aantal bij de GGD geteste personen daalde met 17%. Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 18 juli op 0,88 (0,84-0,91). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met COVID-19 daalde met 20% vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met COVID-19 op de IC is relatief laag en daalde met 35% vergeleken met de week ervoor.

In het rioolwater daalde in week 29 (18-24 juli) de landelijk gemiddelde virusvracht met 10% ten opzichte van week 28. De rioolcijfers waren het hoogst in en rondom Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. In de eerste helft van week 30 (25-27 juli) daalde de gemiddelde virusvracht sterk verder met 33,6%. De omikronvariant BA.5 werd het meest gevonden en de BA.4-variant werd opnieuw minder gedetecteerd.

In de kiemsurveillance is de omikron-BA.5-variant sinds juni in Nederland dominant. De subvariant BA.2.75 is tot nu toe nog maar eenmaal in de kiemsurveillance in Nederland aangetroffen.

Er is op dit moment geen epidemiologische of andere aanleiding om een OMT-V bijeen te roepen om een extra revaccinatie aan bepaalde groepen zoals ouderen of verpleeghuisbewoners te overwegen. Vanwege de huidige en toekomstige verspreiding is het belangrijk dat de veegactie doorgaat en dat de aangekondigde najaarscampagne plaatsvindt.

Conclusie en duiding

De dalende trend zet deze week verder door en is nu ook in het rioolwater zichtbaar. Het aantal patiënten met COVID-19 in het ziekenhuis en op de IC is verder gedaald ten opzichte van vorige week. De afname in testen en meldingen zou enigszins te maken kunnen hebben met de zomerperiode, waarin veel Nederlanders op vakantie zijn. Echter, er is ook een afname zichtbaar in het aantal meldingen vanuit verpleeghuizen. En dat wordt naar verwachting niet of nauwelijks beïnvloed door vakanties. Hoewel de circulatie van SARS-CoV-2 nog wel hoog is in Nederland, duidt de daling er op dat de zomerpiek voorlopig achter ons ligt.

Het RIVM volgt nauwlettend hoe de epidemie zich de komende weken verder zal ontwikkelen.

Signalen

A) Epidemiologische situatie

Afgelopen week bleef in Infectieradar het aantal deelnemers met COVID-19-achtige klachten stabiel (2,7%) ten opzichte van de week ervoor (2,7%). Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) daalde met 23% vergeleken met de week ervoor. Ook in de verpleeghuizen is de verdere daling van het aantal meldingen zichtbaar. Het aantal bij de GGD geteste personen daalde verder met 17%. Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 18 juli op 0,88 (0,84-0,91). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met COVID-19 daalde met 20% vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met COVID-19 op de IC is relatief laag en daalde met 35% vergeleken met de week ervoor. Hoewel het aantal infecties nog wel hoog lijkt te zijn, laat de daling zien dat de zomerpiek voorlopig achter ons ligt.

B) Vaccineffectiviteit tegen ernstige COVID-19

Er is op dit moment geen epidemiologische of andere aanleiding om een OMT-V bijeen te roepen om een extra revaccinatie aan bepaalde groepen zoals ouderen of verpleeghuisbewoners te overwegen. Vanwege de huidige en toekomstige verspreiding is het belangrijk dat de veegactie doorgaat en dat de aangekondigde najaarscampagne plaatsvindt.

C) Rioolwatersurveillance

In week 29 (18-24 juli) daalde de landelijk gemiddelde virusvracht met 10% ten opzichte van week 28, naar een waarde van 1679 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. Dit betreft dus een omkering van de stijgende trend die sinds eind mei waargenomen werd. In veel veiligheidsregio's (11/25) bleef de gemiddelde virusvracht ongeveer gelijk aan die van week 28. In 8/25 regio's vonden dalingen plaats (17,5% t/m 35,4%), waarvan de sterkste in Amsterdam-Amstelland en Utrecht. In de overige 6/25 veiligheidsregio's stegen de gemiddelde virusvrachten nog wel (11,6% t/m 51,6%). De sterkste stijging werd waargenomen in Brabant-Zuidoost. De rioolcijfers waren in week 29 het hoogst in en rondom Amsterdam, Rotterdam en Den Haag.

In de eerste helft van week 30 (25-27 juli) daalde de landelijk gemiddelde virusvracht verder met 33,6%, naar een waarde van 1115 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. In bijna alle veiligheidsregio's (24/25) daalden de rioolcijfers. Deze dalingen lagen tussen de 14% en 67,3% en de sterkste dalingen vonden plaats in Brabant-Zuidoost en Twente. In slechts 1 regio bleef de gemiddelde virusvracht ongeveer gelijk (Gelderland-Zuid, +6%), hier was voornamelijk het absolute rioolcijfer ook het hoogst. De cijfers uit de eerste helft van week 30 zijn gebaseerd op 295/312 meetlocaties waarbij tot nu toe 1-3 analyses zijn uitgevoerd. De data zijn dus nog niet helemaal compleet en worden de komende dagen nog verder aangevuld.

In de meest recent geteste rioolwatermonsters (uit week 29) was de omikronvariant BA.5 wederom het meest prevalent. De specifieke mutaties voor de BA.4-variant werden opnieuw minder gedetecteerd.

D) Kiemsurveillance/virusvarianten

De omikronvariant heeft tot op heden vijf subvarianten die met extra aandacht worden gevolgd: de zogenaamde BA.1-, BA.2- (inclusief subvariant BA.2.12.1), BA.3-, BA.4- en BA.5-varianten.

Recent wordt in veel landen een toename gezien van subvariant BA.5. Het aandeel van deze variant wordt in de kiemsurveillance gemonitord en daarnaast ook bepaald middels variant-PCR. BA.5 is sinds juni de dominante variant in Nederland (aandeel van 90% in week 28).

Deze nieuwe varianten lijken volgens de WHO niet ziekmakender dan de BA.2-variant die recent het meest in Nederland voorkwam. Wel zijn er aanwijzingen dat antistoffen minder effectief zouden kunnen zijn tegen deze varianten.

Sinds kort wordt in verschillende landen een nieuwe subvariant van de BA.2 gezien: de BA.2.75. Deze variant is onder meer aangetroffen in India, Australië, Japan, Canada, de Verenigde Staten, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. In Nederland is deze variant ook eenmaal aangetroffen in de kiemsurveillance. Over de BA.2.75 is nog weinig bekend. Wel lijkt ook deze variant door kleine specifieke veranderingen de opgebouwde afweer tegen COVID-19 gemakkelijker te kunnen omzeilen. Het RIVM volgt de situatie op de voet.